

VALTIONEUVOSTON VIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

TASAVALLAN PRESIDENTTI	13
Eduskunnan vastaukset	13
Kansainväliset asiat	15
Muuta	15
Nimitysasiat	15
VALTIONEUVOSTO	15
Hallituksen esitykset	15
Valtioneuvoston asetukset	17
Valtioneuvoston päätökset	18
Nimitysasiat	19
Raha-asiat	19
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	20
Hallituksen neuvottelu 19.5.2016	20
EU-ministerivaliokunta 20.5.2016	20
LUOVUTETUT MIETINNÖT	21

TASAVALLAN PRESIDENTTI

EDUSKUNNAN VASTAUKSET

Tasavallan presidentti vahvisti **20.5.2016** seuraavat lait:

Laki rikoslain 10 luvun muuttamisesta ja laki pakkokeinolain 6 ja 7 luvun muuttamisesta (HE 4/2016 vp).

Rikoslain menettämisseuraamuksia koskevaan lukuun tehdään muutoksia, joilla pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi rikosentekovälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa. Muutokset laajentavat mahdollisuutta tuomita rikoksesta peräisin oleva omaisuus valtiolle menetyksi. Pakkokeinolakiin tehdään täsmennyksiä liittyen datan menetetyksi tuomitsemiseen sekä vakuustakavarikkoa ja takavarikkoa koskevaan sääntelyyn. Lait tulevat voimaan 1.9.2016. (OM lainsäädäntöneuvos Jaako Rautio 0295 150 500)

Laki vaalilain muuttamisesta (HE 16/2016 vp). Vaalilakiin lisätään säännös vaaliviranomaisten velvollisuudesta toimia puolueettomasti sekä vaaliviranomaisten esteellisyyden arviointia selkeyttäviä säännöksiä. Vaalilain vaalipiirejä koskeva sääntely muutetaan vastaamaan vuoden 2016 alussa voimaan tulleita kuntajaon muutoksia. Laki tulee voimaan 1.6.2016. (OM neuvotteleva virkamies Jussi Aaltonen 0295 150 560)

Laki erillisten vesijätöjen lakkauttamisesta kiinteistöinä, laki kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta, laki kiinteistörekisterilain 2 §:n muuttamisesta, laki kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 6 ja 7 §:n muut-

tamisesta, laki kiinteistöjen kauppahintarekisteristä annetun lain 2 ja 5 §:n muuttamisesta, laki kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta, laki rajakuntien tilusjärjestelylain kumoamisesta ja laki eräistä vesitilusjärjestelyistä annetun lain kumoamisesta (HE 102/2015 vp). Laki erillisten vesijätöjen lakkauttamisesta kiinteistöinä säädetään. Lain tavoitteena on parantaa kiinteistötietojärjestelmän selvyyttä ja luotettavuutta maan omistuksen osoittajana saattamalla omistukseltaan epäselvät erilliset vesijätöt lainhuudatus- ja kiinnityskelpoisiksi yksiköiksi. Lain nojalla erilliset vesijätöt voidaan muodostaa tiloiksi tai liittää muuhun rekisteriyksikköön erillisenä kiinteistötoimituksena tapahtuvan omistusoikeuksien selvittämisen yhteydessä. Toimitusinsinöörin kelpoisuusvaatimuksia koskevia säännöksiä muutetaan siten, että laista poistetaan toimitusinsinöörin alan tutkintoon sidottu toimivaltuus tehdä erilaisia kiinteistötoimituksia. Samalla muutetaan kiinteistörekisterilakia, kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annettua lakia, kiinteistöjen kauppahintarekisterilakia ja kiinteistötoimitusmaksulakia. Muutokset ovat osin teknisiä ja johtuvat muun lainsäädännön muutoksista ja toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista. Lisäksi rajakuntien tilusjär-

jestelystä annettu laki ja eräistä vesiviljelyjärjestelyistä annettu laki kumotaan. Lait tulevat voimaan 1.1.2017. (MMM lainsäädäntöneuvos Leo Olkkonen 0295 162 300)

Laki pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain kumoamisesta (HE 38/2016 vp). Pakkahuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annettu laki kumotaan. Lain säännöksille ei enää ole tarvetta asunon turvaamisen tai valtion maahan- kintojen kannalta. Laki tulee voimaan 1.6.2016. (MMM hallitussihteeri Jarno Virta 0295 162 105)

Laki ajokorttilain muuttamisesta (HE 131/2015 vp). Lain muutokset koskevat ajokortin kaksoiskappaleita, jotka annetaan aiempien säännösten nojalla myönnettyjen 70 ikävuoteen voimassa olevien ajokorttien perusteella. Kaksoiskappaleita voidaan joutua hakemaan esimerkiksi ajokortin varastamisen vuoksi. Kaksoiskappale annetaan ajokorttilaissa säädettyksi määräajaksi. Samaa menettelyä sovelletaan annettaessa korvaava ajokortti esimerkiksi nimenmuutoksen vuoksi. Aiempien säännösten mukaisten pitkäaikaisten ajokorttien kaksoiskappaleiden ja muiden korvaavien ajokorttien voimassaoloajat käytännössä lyhenevät. Laki tulee voimaan 1.11.2016. (LVM hallitusneuvos Eija Maunu 0295 342 571)

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta (HE 96/2015 vp). Laissa säädetään muun muassa toimenpiteistä erityishuollossa olevan kehitysvammaisen henkilön itsemääräämisoikeuden ja itseenäisen suoriutumisen vahvistamiseksi, erityishuollossa käytettävistä rajoitustoimenpiteistä sekä rajoitustoimenpiteiden jälkiselvittelystä ja kirjaamisesta. Tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon määräämisen edellytykset määrittellään neutraalilla tavalla. Laki tulee voimaan 10.6.2016. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa tarkoin lainsäädännön vaikutuksia kehitysvammaisten oikeuksien toteutumiseen ja jatkaa itsemääräämisoikeutta koskevan sääntelyn kehittämistä. (STM hallitusneuvos Lotta Hämeen-Anttila 0295 163 406)

Laki ympäristönsuojelulain 21 ja 209 §:n muuttamisesta (HE 10/2016 vp). Vesien laadun tutkimiseen liittyvästä kansallisesta hyväksymismenettelystä luovutaan. Suomen ympä-

ristökeskukselle osoitettu tehtävä poistetaan ympäristönsuojelulaista. Samoin poistetaan hyväksymismenettelyä koskeva säännös. Laki tulee voimaan 1.9.2016. (YM hallitussihteeri Erja Werdi 0295 250 312)

Laki asuntosäästöpalkkiolain 3 §:n ja 7 §:n muuttamisesta (HE 151/2015 vp). Asuntosäästöpalkkiolakia muutetaan siten, että 15 vuotta täyttänyt voi ryhtyä asuntosäästötallettaji, jos asuntosäästösopimuksessa sovitaan, että talletukset koostuvat niistä varoista, joita alaikäinen voi itse valita eli jotka on ansaittu omalla työllä. Ikärajan alentamisen vuoksi myös lisäkoron maksuaikaa koskevaa säännöstä muutetaan. Muutos mahdollistaa sen, että 15 vuotta täyttänyt nuori ja pankki voivat sopia, että lisäkoron maksuaika alkaa joko tallettamisen aloittamisajankohtana tai silloin kun asuntosäästötallettaja täyttää 18 vuotta. Laki tulee voimaan 1.7.2016. (YM ylitarkastaja Jorma Pietiläinen 0295 250 228)

Tasavallan presidentti hyväksyi Suomen ja Argentiinan, Suomen ja Brasilian, Suomen ja Etelä-Afrikan, Suomen ja Israelin, Suomen ja Serbian sekä Suomen ja Vietnamin välillä tehdyt diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisissä järjestöissä toimivan edustuston työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä tehdyt sopimukset sekä vahvisti lain diplomaattisissa ja konsuliedustustoissa sekä kansainvälisten järjestöjen edustustoissa työskentelevän diplomaattisen, konsuli-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenen vapaasta ansiotyön tekemisestä Argentiinan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, lain diplomaattisen, konsuli-, sotilas-, hallinnollisen ja teknillisen henkilökunnan perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Brasilian kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, lain diplomaattisen tai konsuliedustuston jäsenen perheenjäsenen ansiotyöstä Israelin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, lain diplomaattisissa edustustoissa ja konsuliedustustoissa tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivissa edustustoissa työskentelevien työntekijöiden perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä Serbian kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lain diplomaattisten tai konsuliedustustojen tai kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten perheenjäsenen ansiotyöstä Vietnamin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 135/2015 vp). Perhe- ja puolisosopimusten tavoitteena on mahdollistaa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston sekä kansainvälisessä järjestössä toimivan edustuston henkilöstön perheenjäsenen työnteke kyseisissä maissa ilman, että heidän tarvitsee luopua diplomaattituksesta niissä tapauksissa, jossa diplomaattituksesta luopuminen vastaanottajavaltion noudattaman käytännön mukaan muutoin olisi työskentelyn edellytyksenä. Vastavasti Suomi takaa sopimuksissa työnteon edellytykset kyseisten maiden vastaavassa asemassa oleville puolisoille ja perheenjäsenille Suomessa. Lakien voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. (UM lainsäädäntöneuvos Kaija Suvanto 0295 351 159)

Tasavallan presidentti hyväksyi Uzbekistanin kanssa tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan ja vahvisti lain Uzbekistanin kanssa tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 45/2016 vp). Uzbekistanin kanssa Helsingissä 8.3.2016 tehdyllä pöytäkirjalla muutetaan maan kanssa vuonna 1998 tehdyn verosopimuksen tiedonvaihtomääräyksiä ja lisätään sopimukseen virka-apua veron perinnässä koskeva määräys. Pöytäkirja laajentaa sopimusvaltioiden oikeutta saada toisiltaan verotustietoja ja mahdollistaa verojen perimisen toisesta sopimusvaltiosta asettaen sopimusvaltioille samalla vastavat avunantovelvoitteet. Pöytäkirja perustuu Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) laatimalle malliverosopimukselle. Lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. (VM neuvotteleva virkamies Anders Colliander 0295 530 289)

Tasavallan presidentti hyväksyi biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyvän geeniva-

ntamisesta ja lain diplomaattisten tai konsuliedustustojen tai kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten perheenjäsenen ansiotyöstä Vietnamin kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 135/2015 vp). Perhe- ja puolisosopimusten tavoitteena on mahdollistaa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston sekä kansainvälisessä järjestössä toimivan edustuston henkilöstön perheenjäsenen työnteke kyseisissä maissa ilman, että heidän tarvitsee luopua diplomaattituksesta niissä tapauksissa, jossa diplomaattituksesta luopuminen vastaanottajavaltion noudattaman käytännön mukaan muutoin olisi työskentelyn edellytyksenä. Vastavasti Suomi takaa sopimuksissa työnteon edellytykset kyseisten maiden vastaavassa asemassa oleville puolisoille ja perheenjäsenille Suomessa. Lakien voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. (UM lainsäädäntöneuvos Kaija Suvanto 0295 351 159)

rojen saatavuudesta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaisesta ja tasapuolisesta jaosta tehdyn Nagoyan pöytäkirjan sekä vahvisti lain biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyvän Nagoyan pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lain biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyvän Nagoyan pöytäkirjan täytäntöönpanosta (HE 126/2015 vp). Biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyvä geenivarojen saatavuudesta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaisesta ja tasapuolisesta jaosta tehty Nagoyan pöytäkirja hyväksyttiin yleissopimuksen osapuolikokouksessa Nagoyassa 29.10.2010. Pöytäkirjan tarkoituksena on luoda yhtenäinen kansainvälinen sääntelyperusta geenivarojen ja niihin liittyvän alkuperäiskansojen perinteisen tiedon saatavuudelle sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakamiselle. Pöytäkirjan määräykset eivät koske ihmisen geenivaroja. Lakien voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. (YM hallitussihteeri Eerika Melkas 0295 250 170)

KANSAINVÄLISET ASIAT

Tasavallan presidentti päätti **20.5.2016** seuraavat kansainväliset asiat:

Valtiosihteeri Samuli Virtasen tai hänen estyneenä ollessaan suurlähettiläs Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuven valtuuttaminen allekirjoittamaan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n (Eteläisen Afrikan kehitysyhteisö) talouskumppanuussopimusvaltioiden välinen talouskumppanuussopimus. (UM lähetystöneuvos Jukka Pesola 0295 351 029)

Ulkoasiainministeri Timo Soinin tai hänen estyneenä ollessaan suurlähettiläs Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuven valtuuttaminen allekirjoittamaan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Itä-Afrikan yhteisön (EAC) kumppanuusvaltioiden välinen talouskumppanuussopimus. (UM lähetystöneuvos Jukka Pesola 0295 351 029)

Tasavallan presidentti hyväksyi ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteen II-1 ja II-2 lukuun ja liitteen lisäyksen tehdyt muutokset sekä yleissopimukseen liittyvän IGF-säännösten ja yleissopimukseen liittyvään IMSBC-säännösten tehdyt muutokset. Kansain-

välisen merenkulkujärjestön (IMO, International Maritime Organization) meriturvallisuuskomitea (MSC) hyväksyi 95. istunnossaan useita (MSC.391(95), MSC.393(95), MSC.394(95) ja MSC.395(95)) päätöslauselmia, joilla muutetaan ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SOLAS-yleissopimus, SopS 11/1981) liitteen II-1 ja II-2 lukua ja liitteen lisäystä sekä mainittuun yleissopimukseen liittyvää kiinteiden irtolastien aluskuljetuksia koskevaa kansainvälistä IMSBC-säännöstöä (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code). Lisäksi päätöslauselmalla MSC.392(95) saatetaan voimaan kaasukäyttöisten alusten IGF-säännöstö (International Code of Safety for Ships using Gases or other Low-flashpoint Fuels). Kaikki muutokset ovat teknisiä ja yleiseltä merkitykseltään vähäisiä. (LVM hallitusneuvos Katja Viertävä 0295 16001)

MUUTA

Tasavallan presidentti päätti **20.5.2016** seuraavat asiat:

Tasavallan presidentti myönsi akateemikon arvonimen kirjailija Hannu Mäkelälle. (OKM vanhempi hallitussihteeri Joni Hiitola 0295 330 108)

NIMITYSASIAT

Tasavallan presidentti päätti **20.5.2016** seuraavat nimitysasiat:

Lissabonin suurlähetystön päällikön, ulkoasiainneuvos Outi Holopaisen edustuston päällikön tehtävän päätyminen 31.8.2016. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

Abu Dhabin suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Riitta Swanin sivuakkreditointi Bahrainiin ja Qatarin ja Mexican suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Roy Erikssonin sivuakkreditointi Guatemalaan. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

VALTIONEUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **19.5.2016** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 77/2016 vp) eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta, asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä ja eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuluttajansuojalakia ja säädettäväksi uudet lait asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä ja eräistä luotonantajista ja luotonvälittäjistä. Lisäksi esitys sisältää ehdotettaviin uudistuksiin liittyviä tarkistuksia eräisiin muihin lakeihin. Ehdotetuilla säännöksillä nantoisiin täytäntöön direktiivi kuluttajille tarkoitettua kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista. Osa säännöksistä koskisi ehdotuksen mukaan kaikkia kuluttajaluottoja, vaikka direktiivi ei tätä edellytä. Vertaislainanvälittäjiä koskeva sääntely ei pohjautu lainkaan direktiiviin. Kuluttajansuojalakiin lisättäisiin asunto-omaisuuteen liittyviä kuluttajaluottoja koskeva uusi luku. Lisäksi kaikkia kuluttajaluottoja koskeviin säännöksiin ehdotetaan eräitä muutoksia muun muassa kyttykaupan kieltämiseksi ja koron ja maksujen muuttamista koskevien säännösten selkeyttämiseksi. Asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen ja vertaislainojen välitys säädettäisiin rekisteröintiä edellyttäväksi elinkeinoksi. Asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjien osalta rekisteri- ja valvontaviranomaisena toimisi Finanssivalvonta ja vertaislainanvälittäjien osalta Etelä-Suomen aluehallintovirasto. (OM lainsäädäntöneuvos Katri Kummoinen 0295 150 266)

Hallituksen esitys (HE 78/2016 vp) eduskunnalle laeiksi kotikuntalain, väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi kotikuntalakia, väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettua lakia ja verotusmenettelystä annettua lakia. Esityksen tavoitteena on selkeyttää säännöksiä, jotka koskevat menettelyä tietojen tallettamisessa väestötietojärjestelmään sekä virheiden korjaamista, oikaisuvaatimusta ja muutoksenhakua. Esityksen tavoitteena on lisäksi parantaa tietojen tallettamista väestötietojärjestelmään ja talletettujen tietojen tarkistamista muiden viranomaisten tiedossa olevien tapahtumien perusteella. Kotikunta-

lain mukaiset muuttoilmoitukset voitaisiin jatkossa tehdä joko kirjallisesti, sähköisesti tai henkilökohtaisen asioinnin yhteydessä. Kotikuntalakiin lisättäisiin lisäksi säännös merkintöjen tekemisestä väestötietojärjestelmään tilanteissa, joissa henkilön olinpaikasta ei ole saatu tietoa kahden kalenterivuoden aikana. Esityksessä ehdotetaan lisäksi kotikuntalain mukaisesta ilmoitusrikemaksusta luopumista. Verotusmenettelystä annettuun lakiin lisättäisiin säännös siitä, miten henkilön kotikunta määräytyy verotuksessa silloin, kun henkilö on merkitty väestötietojärjestelmässä vailla kotikuntaa olevaksi. Esityksessä ehdotetaan lisäksi teknisiä korjauksia viittaussäännösten ja terminologian osalta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.10.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Assi Salminen 0295 530 560)

Hallituksen esitys (HE 79/2016 vp) eduskunnalle laeiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevia avaintietoasiakirjoja koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöön panemiseksi. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin lisättäisiin säännös Finanssivalvonnan toimimisesta asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Finanssivalvonta valvoisi Suomessa tai Suomesta käsin markkinoitavien, tarjottavien tai myytävien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinoita ja sille tulisi myös uusi valtuus käyttää asetuksessa määriteltyjä väliintuloimia, jotka koskevat kyseisten toimintojen harjoittamista. Lakiin lisättäisiin myös säännökset hallinnollisen seuraamusmaksun soveltamisalasta ja enimmäismäärä sekä toimijoita koskeva velvollisuus toimittaa avaintietoasiakirja tiedoksi viranomaiselle viimeistään kun tarjoaminen aloitetaan Suomessa. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetusta laista kumottaisiin avaintietoositteen laatimista koskeva poikkeusmahdollisuus. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 31.12.2016. (VM neuvotteleva virkamies Paula Kirppu 0295 530 552)

Hallituksen esitys (HE 80/2016 vp) eduskunnalle laiksi Opetushallituksesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Opetushallituksesta. Opetushallitus ja Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO yhdistettäisiin uudeksi virastoksi. Henkilöstö siirtyisi uuden viraston palvelukseen ja Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen henkilöstön palvelussuhde muuttuisi työsuhteesta virkasuhteeksi. Uuden viraston perustamisella mahdollistettaisiin Opetushallituksen ja Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen vahvuuksien ja osaamisalueiden entistä parempi hyödyntäminen ja toiminnan jatkaminen tilanteessa, jossa molempien nykyisten virastojen rahoitus vähennee merkittävässä määrin. Esitys on osa valtion keskushallinnon uudistamista. Uuden viraston nimeksi esitetään Opetushallitusta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2017. (OKM lainsäädäntöneuvos Eerikki Nurmi 0295 330 234)

Hallituksen esitys (HE 81/2016 vp) eduskunnalle lentoliikenteestä Uuden-Seelannin kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Suomen ja Uuden-Seelannin kahdenvälisellä sopimuksella mahdollistetaan lentoliikennesuhteiden ja -markkinoiden kehittäminen maiden välillä. Sopimuksessa sovitaan siitä, miten ja millä edellytyksillä osapuolet voivat nimetä lentoliikenteen harjoittajia käyttämään sopimuksella myönnettyjä liikenneoikeuksia. Lisäksi sopimuksessa määrätään lentoliikenteen harjoittajien oikeuksista ja velvollisuuksista. (LVM ylitarkastaja Suvi Nevalainen 0295 342 017)

Hallituksen esitys (HE 82/2016 vp) eduskunnalle lentoliikenteestä Gambian kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Suomen ja Gambian kahdenvälisellä sopimuksella mahdollistetaan lentoliikennesuhteiden ja -markkinoiden kehittäminen maiden välillä. Sopimuksessa sovitaan siitä, miten ja millä edellytyksillä osapuolet voivat nimetä lentoliikenteen harjoittajia käyttämään sopimuksella myönnettyjä liikenneoikeuksia. Lisäksi sopimuksessa määrätään lentoliikenteen harjoittajien oikeuksista ja velvollisuuksista. (LVM ylitarkastaja Suvi Nevalainen 0295 342 017)

Hallituksen esitys (HE 83/2016 vp) eduskunnalle laeiksi kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista ja kilpailulain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista, joka perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin. Lakia sovellettaisiin kilpailuoikeuden rikkomisesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen. Lakia sovellettaisiin siten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklan ja kansallisen kilpailulain 5 ja 7 §:n rikkomisesta aiheutuneen vahingon korvaamiseen. Kaikilla vahinkoa kärsineillä olisi oikeus täyteen korvaukseen. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi muun muassa kartelleja koskevista vahinko-olettamista, ylihinnan siirtämiseen liittyvistä todistustaakkasäännöistä sekä seuraamusmaksusta vapautetun yrityksen yhteisvastuun ja takautumisoikeuden rajauksesta. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi rikkomuksen toteavan päätöksen vaikutuksesta vahingonkorvaustuomioon, korosta, todisteiden esittämisestä, vanhentumisesta sekä sovintoneuvottelun ja sovintoratkaisun vaikutuksista. Samassa yhteydessä kilpailulakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kilpailulain käsitteet olisivat yhdenmukaisia direktiivin kanssa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 26.12.2016. (TEM neuvotteleva virkamies Virve Haapajarvi 0295 047 027)

Hallituksen esitys (HE 84/2016 vp) eduskunnalle laiksi maatalousryttäjien lomituspalvelulain 7 §:n muuttamisesta. Maatalousryttäjien lomituspalvelulakia muutetaan siten, että maatalousryttäjällä olisi sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuneen työkyvyttömyyden perusteella oikeus sijaisapuun riippumatta siitä, mitä työkyvyttömyyden perusteella myönnettyä ansionmenetykskorvausta hänelle maksetaan. Lain muutoksen tarkoituksena on saattaa maatalousryttäjät mahdollisimman tasavertaiseen asemaan työkyvyttömyysperusteisen sijaisavun enimmäiskeston osalta, kuitenkin siten, että tästä aiheutuisi mahdollisimman vähän hallinnollisia toimenpiteitä sekä maatalousryttäjille että viranomaisille. Tästä syystä sijaisapuperusteeksi ehdotetaan otettavan myös vähintään 60 prosentin työkyvyn alentuman perusteella myönnetty määräaikainen tapaturmaeläke, kuitenkin enintään kolmen vuoden ajalta vahinkopäivästä taikka sitä vastaava liikennevakuutuslain mukai-

nen korvaus, kuitenkin enintään kolmen vuoden ajalta liikennevahingosta. Samalla ehdotetaan täydennettävän sijaisapuperusteita tiettyjen sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan estävien etuuskien osalta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2016. (STM hallitussihteeri Annika Parsons 0295 163 596)

Hallituksen esitys (HE 85/2016 vp) eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi omaishoidon tuesta annettua lakia. Omaishoitajien oikeutta vapaaseen laajennettaisiin siten, että kaikilla omaishoitajilla olisi oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Niillä omaishoitajilla, jotka ovat sidottuja hoitoon yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin, oikeus vapaaseen olisi jatkossakin vähintään kolme vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin myös kunnalle velvollisuus järjestää omaishoitajalle tarvittaessa valmennusta ja koulutusta sekä hyvinvointi- ja terveystarkastuksia. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi sosiaalihuoltolaki. Lakiin lisättäisiin säännökset omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaista sekä kunnan velvollisuudesta järjestää vapaan aikainen tarkoitukseenmukainen sijaishoito. Lisäksi lakiin tehtäisiin perhehoitoa koskeva tekninen korjaus. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia muutettaisiin siten, että sosiaalihuoltolain nojalla omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan ajaksi järjestettävistä palveluista perittäisiin asiakasmaksu samoin perustein kuin omaishoitajan vapaan aikaisissa palveluissa. Esitys liittyy valtion vuoden 2016 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2016. (STM lakimies Erkki Papunen 0295 163 603)

Hallituksen esitys (HE 86/2016 vp) eduskunnalle laiksi perhehoitolain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi perhehoitolakia. Esityksen mukaan toimeksiantosuhteisten perhehoitajien vähimmäispalkkio nostettaisiin 775 euroon ja perhehoitajien oikeutta vapaaseen lisättäisiin vähintään yhdestä arkipäivästä kahteen vuorokauteen sel-

laista kalenterikuukautta kohti, jolloin hän on toiminut toimeksiantosopimuksen perusteella vähintään 14 vuorokautta perhehoitajana. Lisäksi perhekodissa hoidettavien enimmäismäärää nostettaisiin laissa säädettyin edellytyksin enintään kuuteen. Päätoimisille perhehoitajille tulisi tarjota mahdollisuutta hyvinvointi- ja terveystarkastukseen vähintään joka toinen vuosi ja muille perhehoitajille tarvittaessa. Lisäksi täsmennettäisiin oheishuoltajuutta koskevaa sääntelyä. Esitys liittyy valtion vuoden 2016 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2016. (STM lakimies Erkki Papunen 0295 163 603)

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **19.5.2016** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus poliisin hallinnosta annetun asetuksen 16 §:n muuttamisesta. Alipäällystään kuuluvien poliisimiesten virkojen kelpoisuusvaatimuksiin lisätään poliisialipäällystön erikoistumisopinnot sekä poliisialipäällystön virkatutkinto. Lisäksi asetuksessa säädetään Poliisiammattikorkeakoulussa suoritettavien poliisitutkintojen harjoittelujaksojen ajaksi tehtävistä nimityksistä määräaikaisiin virkasuhteisiin. Asetus tulee voimaan 1.6.2016. (SM hallitusneuvos Riitta Aulanko 0295 488 569)

Valtioneuvoston asetus Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen kumoamisesta. Asetus Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta (810/2007) kumotaan ja kumoamisella lakkautetaan Hallinnon tietotekniikkakeskus virastona. Asetus tulee voimaan 1.6.2016. (SM hallitusneuvos Johanna Hakala 0295 488 452)

Valtioneuvoston asetus Fintoto Oy:n rahapelien toimeenpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään kuinka suuri osuus rahapelejä toimeenpantaessa kertyvistä pelimaksuista on maksettava pelaajille voitoina, miten voitot on pyörästettävä sekä miten perimättä jääneet voitot on jaettava. Asetus Fintoto Oy:n rahapelien toimeenpanosta (1286/2011) tuli voimaan 1.1.2012. Asetuksen 2 §:ssä säädetään pelimaksuista pelaajille voitoina maksettavista osuuksista. Asetuksella muutetaan asetuksen 2 §:n 6 sekä

10–13 kohtia. Lisäksi pykälään lisätään uusi 14 kohta. Kohdassa 6 Omni-pelin nimi esitetään muutettavaksi Sijapariksi. Useamman voittoluokkien pelien (kohtien 10–13 Toto65, Toto75, Toto76 ja Toto64 -pelit) koskevia pykälän kohtia muutetaan lisäämällä peliä koskevaan kuvaukseen lause voittoon oikeuttavasta parhaasta tuloksesta. Kohdassa 14 säädetään uudesta Toto86-pelistä ja sen palautusprosentista. Toto86-pelin palautusprosentti ja säännöksen kirjoitusasu vastaa pykälän muita muutettavaksi esitettyjä useamman voittoluokan peliä. Omni-pelin nimekemuutoksen pyrkimyksenä on osana Fintoto Oy:n rahapelien tuotehuolto tarjota peli ymmärrettävämällä nimekkeellä. Useamman voittoluokan peleihin tehtävillä muutoksilla pyritään estämään nykyinen tilanne, jossa yksikään kohdissa tarkoitettu peli ei sisällä voittoa ja jossa koko pelikierroksella pelattu jakosumma siirtyy kyseisen pelin yllätysvoittotyypiseen Jackpot-kertymään myöhemmin jaettavaksi. Muutoksen tarkoituksena on estää tällaisen tilanteen syntyminen siten, että pelin alimman voittoluokan jakosumma voidaan jakaa pelissä parhaimman tuloksen saavuttaneille. Uudessa Toto86-pelissä ei ole rahapelien vastuullisuuskäytännöstä merkittävästi ongelmallisia piirteitä. Se vastaa ominaisuuksiltaan muita Fintoto Oy:n vähäisen haittariskin sisältäviä rahapelejä ja kerran viikossa tapahtuvan arvonnän ei voida katsoa lisäävän rahapeliongelmia. Muutoksella pyritään parantamaan Fintoto Oy:n kykyä kanavoida rahapelikysyntää kotimaiseen tarjontaan, sillä kotimaisen vaihtoehdon puuttuessa pelaajat ovat pelanneet peliä ulkomaisen tarjonnan kautta. Asetus tulee voimaan 1.6.2016. (SM neuvotteleva virkamies Jukka Tukia 0295 488 573)

Valtioneuvoston asetus Veikkaus Oy:n rahapelien toimeenpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään kuinka suuri osuus rahapelejä toimeenpantaessa kertyvistä pelimaksuista on maksettava pelaajille voitoina, miten voitot on pyörästettävä sekä miten perimättä jääneet voitot on jaettava. Asetus Veikkaus Oy:n rahapelien toimeenpanosta (1288/2011) tuli voimaan 1.1.2012. Asetuksen 2 §:ssä säädetään pelimaksuista pelaajille voitoina maksettavista osuuksista. Asetuksen 2 §:n 6 kohdan mukaan pelaajille on

kertyvistä pelimaksuista kalenterivuositain maksettava voittoina reaaliympäristössä toimeenpantavissa rahapika-arpajaisissa keskimäärin 45–60 prosenttia kokonaisvaihdosta. Asetuksella muutetaan voimassa olevan asetuksen 2 §:n 6 kohtaa siten, että reaaliympäristössä toimeenpantavissa raha-arpajaisissa pelaajille maksetaan kertyvistä pelimaksuista kalenterivuositain voittoina 45–70 prosenttia kokonaisvaihdosta. Reaaliympäristössä toimeenpantavien rahapika-arpajaisia koskevan muutoksen tarkoituksena on pyrkiä vastata paremmin Veikkauksen Oy:n eri asiakasryhmien tarpeisiin esimerkiksi erilaistamalla myytävää arpoja. Palautusprosenttivaihteluvälin laajentaminen tukee muutosta voidaan pitää varsin maltillisena. Kokonaisuudessaan muutoksen vaikutukset haittariskeihin voidaan arvioida lieviksi. Asetus tulee voimaan 1.6.2016. (SM neuvotteleva virkamies Jukka Tukka 0295 488 573)

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen 2 ja 3 §:n muuttamisesta. Asetuksen 2 ja 3 §:ää muutetaan siten, että säännökset vastaavat 1.8.2016 voimaan tulevia ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttuvia säännöksiä. Asetukseen tehtävät muutokset ovat luonteeltaan pitkälti teknisiä, ovat lain tasolle nostetut säännökset asetuksesta kumotaan ja säännökset täsmennetään vastaamaan muuttuvaa lakia. Asetus tulee voimaan 1.8.2016. (OKM hallitussihteeri Virpi Korhonen 0295 330 391)

Valtioneuvoston asetus biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävään tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toimintaan sekä investointeihin vuosina 2016–2018 myönnettävästä valtionavustuksesta. Asetuksessa säädetään biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävään toimintaan ja investointeihin myönnettävän valtionavustuksen (tuki) edellytyksistä, hakemisesta, enimmäismääristä, maksamisesta ja muista siihen liittyvistä ehdoista. Asetus tulee voimaan 25.5.2016 ja on voimassa 31.12.2020 saakka. (MMM lainsäädäntöneuvos Erkki Arnkil 0295 162 127)

Valtioneuvoston asetus ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteen II–2, VI ja XI–1 lukuun ja liitteen lisäykseen sekä mainittuun yleissopimukseen liittyvään vuoden 2011 ESP-säännöstyön tehtyjen muutosten voimaansaattamisesta. Muutokset tulevat voimaan 1.7.2016 niin kuin niistä on sovittu. Asetus tulee voimaan 1.7.2016. (LVM hallitussihteeri Katja Viertävä 0295 16001)

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi sähkömagneettisista kentistä aiheutuvilta vaaroilta. Asetuksella saatetaan voimaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/35/EU. Samalla kumotaan suurtaajuuslaitteista ja niiden tarkastuksesta annettu valtioneuvoston päätös (473/1985). Asetus tulee voimaan 1.7.2016. (STM neuvotteleva virkamies Reetta Orsila 0295 163 505)

Valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n ja liitteen 1 muuttamisesta. Asetukseen (750/2013) tehdään muutokset, joilla mahdollistetaan olemassa oleville enintään 10 megawatin energiantuotantoyksiköille määräaikainen poikkeaminen biomassalle (puu ja muut kiinteät biopolttoaineet) säädetyn hiukkaspäästöarvon soveltamisesta. Muutokset toteutetaan lisäämällä asetuksen päästöarvoja koskevaan säännökseen uusi momentti ja muuttamalla liitteen 1 kohdan 1 taulukkoa 2 tarpeellisin osin. Asetus tulee voimaan 1.6.2016. (YM erityisasiantuntija Jaakko Kuisma 0295 250 361)

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **19.5.2016** seuraavat päätökset:

Päätös asettaa valtuuskunta YK:n pääsihteerin aloitteesta järjestettävään maailman humanitaariseen huippukokoukseen (World Humanitarian Summit) 23.–24.5.2016 Istanbulissa. Suomen valtuuskuntaa johtaa pääministeri Juha Sipilä. Jäsenet ovat pääministerin erityisavustaja Anna-Kaisa Heikkinen, EU-asioiden viestintäpäällikkö Anne Sjöholm valtioneuvoston kansliasta, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Lenita Toivakka, ulkomaankauppa- ja kehitysministerin erityisavustaja Juha

Kirstilä, sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä, neuvotteleva virkamies Ville Korhonen sosiaali- ja terveysministeriöstä, suurlähettiläs, pysyvä edustaja Päivi Kairamo Suomen pysyvästä edustustosta Genevestä, yksikön päällikkö Claus Jerker Lindroos Humanitaarisen avun ja politiikan yksiköstä, kansainvälisten asioiden johtaja Tiina Peltola-Lampi sisäministeriön pelastusosastolta, lähetystöneuvos Kimmo Laukkanen Humanitaarisen avun ja politiikan yksiköstä, neuvonantaja Satu Lassila Humanitaarisen avun ja politiikan yksiköstä, ulkoasiainsihteeri Heli Lehto Suomen pysyvästä edustustosta Genevestä, ulkoasiainsihteeri Pilvi Taipale Suomen pysyvästä edustustosta YK:ssa, suurlähettiläs Sinikka Antila kehityspoliittiselta osastolta, Suomen suurlähettiläs Ankarassa Nina Irmeli Vaskunlahti, ulkoasiainsihteeri Anna Huovila Suomen Ankarassa suurlähetystöstä, Finpron projektipäällikkö Lotta Eiroma sekä Kynnys ry:n toiminnanjohtaja Kalle Könkkölä. (UM lähetystöneuvos Johanna Karanko 0295 350 712)

Päätös asettaa Pohjoismaisen saamelaisasiain virkamieselimen Suomen valtuuskunta toimikaudeksi 20.5.2016–31.3.2020. Kokoonpano: puheenjohtaja: neuvotteleva virkamies Satu Kaskinen oikeusministeriö; jäsenet: osastopäällikkö Pentti Lähteenoja maa- ja metsätalousministeriö, kulttuuriasiainneuvos Katri Santtila opetus- ja kulttuuriministeriö ja hallintopäällikkö Pia Ruotsala saamelaiskäräjät. (OM kehittämisneuvos Harri Martikainen 0295 488 512)

Päätös antaa eduskunnalle selonteko sisäisestä turvallisuudesta. Tämä selonteko ja myöhemmin annettavat puolustuselonteko sekä ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko muodostavat kokonaisturvallisuuden keskeisen viitekehyksen kuluvalle hallituskaudella. Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelmassa linjattiin, että hallitus laatii toukokuun 2016 loppuun mennessä selonteon sisäisen turvallisuuden tilasta. Selonteko on ensimmäinen laatuaan. (SM kehittämisneuvos Harri Martikainen 0295 488 512)

Periaatepäätös datan hyödyntämisestä liiketoiminnassa. Periaatepäätös toteuttaa hallitusohjelman tavoitteita lisätä suurten tietoaaineistojen hyödyntämistä liiketoiminnassa. Tietoaaineistojen käytössä on kasvava merkitys henkilötietojen ja ihmisten itse

tuottamalla datalla, joten periaatepäätöksessä esitetään myös omadatan linjauksia. Linjaukset sisältävät tarvittavia toimet, joiden avulla kehitetään kyvykkyyttä kasvattavaa datapoliitikkaa, luodaan datan hyödyntämistä ja liikkuvuutta mahdollistavaa sääntelyä ja käytänteitä sekä edistetään analytiikka-, palvelu- ja sovel-luskehitystä. (LVM viestintäneuvos Taru Rastas 0295 342 617)

Päätös muuttaa Ålands Radio och TV Ab:n verkkotoimilupia. Ålands Radio och TV Ab on pyytänyt verkkotoimilupiansa muuttamista siten, että ne oikeuttaisivat verkkopalvelun tarjoamiseen myös digitaalisen televisioverkon kanavanpissa 28. Valtioneuvosto muuttaa Ålands Radio och TV Ab:n verkkotoimilupia tietyn perustein ja ehdoin. Verkkotoimilupa on voimassa 23.2.2026 asti. (LVM neuvotteleva virkamies Sini Wirén 0295 342 532)

Periaatepäätös kaupunkien ja kasvuvyöhykkeiden kasvusopimuksista ja suurten kaupunkiseutujen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksista. Valtion ja kaupunkiseutujen välisillä sopimuksilla (kasvu- ja MAL-sopimuksilla) toteutetaan hallitusohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman mukaisen kilpailuky-kärkihankkeen toimenpiteitä alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämistä sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) -sopimusten uudistamisesta. (TEM ylitar-kastaja Hanna-Maria Urjankangas 0295 063 739)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle **19.5.2016** seuraavat Euroopan unionin säädöshdotuksia koskevat valtioneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 21/2016 vp) eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Yhdysvaltojen välisen kauppa- ja investointikumppanuussopimuksen neuvottelemisesta (TTIP-sopimus). Euroopan unionin neuvosto ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden edustajat valtuuttivat 14.6.2013 Euroopan komission aloittamaan neuvotte-lut transatlanttisesta kauppa- ja investointikumppanuudesta (Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP) Yhdysvaltojen kanssa. Sopimusneuvottelut käynnistyivät heinäkuussa 2013. Sopimus tähtää laaja-alaiseen ja vastavuoroiseen kaupan vapauttamiseen. Molemmat osapuolet ovat sitoutuneita neuvotteluihin ja

tavoitteeseen kunnianhimoisesta sopimuksesta. EU:n ja Yhdysvaltojen poliittisena tavoitteena on saattaa TTIP-neuvottelut päätökseen presidentti Obaman kaudella eli vuonna 2016. Työtä on kuitenkin vielä paljon jäljellä. Samalla tulee valmistautua myös siihen, että TTIP-neuvotteluja ehkä jatkettaisiin Yhdysvaltain uuden hallinnon kaudella. (UM lähetystöneuvos Jukka Pesola 0295 351 029)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 22/2016 vp) eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Älykkäät rajat). Euroopan komissio antoi 6.4.2016 asetusehdotuksen Euroopan unionin rajanylitystietojärjestelmästä (EES) sekä siihen liittyvistä ehdotuksista vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalainen viraston (eu-LISA) perustamisasetuksen (EU) N:o 1077/2011 ja viisumitietojärjestelmäasetuksen (EY) N:o 767/2008 (VIS) muuttamisesta (COM(2016) 194 final). Lisäksi komissio antoi samana päivänä ehdotuksen Schengenin rajasäännösten (SBC) (EU) N:o 2016/399 muuttamisesta (COM(2016) 196 final). EES:n tavoite on parantaa kolmansien maiden kansalaisten rajatarkastusten laatua ja Schengen-alueella laittomasti oleskelevien identifioimista sekä tehostaa terrorismin ja muun vakavan rikollisuuden torjuntaa, paljastamista ja tutkintaa. Asetuksilla perustettaisiin Euroopan unionin rajanylitystietojärjestelmä. (SM yksikön päällikkö Mika Rytönen 0295 421 131)

Valtioneuvoston kirjelmä (U 23/2016 vp) eduskunnalle komission ehdotusluonnoksesta komission asetukseksi tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) N:o 651/2014 muuttamisesta (valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muuttaminen). Euroopan komissio on 7.3.2016 julkaissut avoimen kuulemisen yhteydessä ehdotusluonnoksen asetukseksi valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muuttamisesta. Ehdotetulla asetuksella laajennettaisiin yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaa alueellisille lentoasemille sekä meri- ja sisävesisatamille myönnettäviin investointitukiiin. Lisäksi ehdotusluonnokseen sisältyy eräitä muita muutoksia, kuten

euromääräisen soveltamisalan laajentaminen kulttuurille myönnettävien valtiontukien osalta. (TEM neuvotteleva virkamies Liisa Lundelin-Nuortio 0295 048 261)

NIMITYSASIAI

Valtioneuvosto päätti **19.5.2016** seuraavat nimitysasiat:

Oikeustieteen kandidaatti Wivi-Ann Wagello-Sjölund sisäministeriön neuvottelevan virkamiehen määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.6.2016–31.3.2018, kuitenkin enintään viran vakinaisen haltijan virkavapauden ajaksi. (SM ylitarcastaja Hanne Huvila 0295 488 313)

Oikeustieteen maisteri Päivi Hillner liikenne- ja viestintäministeriön hallitusneuvoksen virkaan 1.8.2016 lukien. (LVM kansliapäällikkö Harri Pursiainen 0295 342 389)

Valtiotieteiden maisteri Olli-Pekka Rantala liikenne- ja viestintäministeriön palveluosaston osastopäällikön virkaan 1.9.2016–31.8.2021. Samalla valtioneuvosto myönsi Rantalalle virkavapautta hänen viestintäneuvoksen virastaan liikenne- ja viestintäministeriössä 1.9.2016–31.8.2021 ja peruutti aikaisemmin myöntämänsä virkavapauden ajalle 1.9.2016–31.12.2020. (LVM kansliapäällikkö Harri Pursiainen 0295 342 389)

Ryhmäpäällikkö, maatalous- ja metsätieteiden maisteri Teemu Mauno Antton Keto ympäristöministeriön neuvottelevan virkamiehen virkaan 1.8.2016 lukien. (YM henkilöstöpäällikkö Heidi Sederholm 0295 250 113)

RAHA-ASIAI

Valtioneuvoston raha-asiaivaliokunta puolsi istunnossaan **19.5.2016** seuraavia asioita:

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla käytettävien avustusvarojen osoittaminen maatalouden rakennetukien sekä nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustuen toimeenpanoa varten vuonna 2016. Vuoden 2016 talousarvion momentilla 30.10.40 (Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset) on osoitettavissa olevaa määrärahaa ja myöntämismäärästä yhteensä 88 000 000 euroa. Aiemmin vuonna 2016 on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käytettäväksi rakennetukien toimeenpanoa varten osoitettu 41 173 280,03

euroa ja nyt osoitetaan 46 826 719,97 euroa. Määrärahan ja myöntämismäärän nojalla myönnettyjen avustusten maksatus ajoittuu neljälle vuodelle. (MMM maatalousylitarkastaja Sanna Koivumäki 0295 162 437)

HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

EU-MINISTERIVALIOKUNTA
20.5.2016

EU-ministerivaliokunta linjasi Suomen kantoja tuleviin neuvostoihin

EU-ministerivaliokunta käsittelee kokouksessaan 20. toukokuuta Kreikan kolmannen rahoitustukiohjelman (EVM) ensimmäisen väliarvion hyväksymistä osana valmistautumista euroryhmän ja talous- ja rahoitusasioiden neuvoston kokouksiin 24. ja 25. toukokuuta. Neuvoston pääaiheita ovat veronkierron ehkäiseminen ja arvonlisäverotusta koskeva toimintasuunnitelma.

Lisäksi EU-ministerivaliokunta linjasi Suomen kantoja seuraaviin neuvostoihin:

- Ulkoasiainneuvosto 23.5.
- Yleisten asioiden neuvosto 24.5.
- Televiestintäneuvosto 26.5.
- Kilpailukykyneuvosto 26.-27.5.
- Epävirallinen kaupunkiministerikokous 30.5.

Ulkoasiainneuvostossa keskustellaan EU:n alueellisesta strategiasta välineenä vastata äärijärjestö ISILin muodostamaan uhkaan. Lisäksi aiheena on muuttoliikkeen ulkoinen ulottuvuus. Yleisten asioiden neuvostossa hyväksytään kesäkuun Eurooppa-neuvoston asialista ja keskustellaan oikeusvaltioperiaatteen noudattamisesta. Suomi on toiminut aktiivisesti oikeusvaltioperiaatteen toteutumisen vahvistamiseksi unionissa, ja pitää erittäin tärkeänä, että neuvosto ja jäsenvaltiot sitoutuvat tarkastelemaan säännöllisesti oikeusvaltioperiaatteen toteutumista.

Kilpailukykyneuvoston aiheina ovat digitaalinen talous, parempi sääntely ja lähetettyjen työntekijöiden direktiiviä koskeva uudistus. Televiestintäneuvoston pääaiheena on päätösehdotus koskien taajuusalueiden

käytön osoittamisesta erityisesti langattoman laajakaistan käyttöön koko Euroopan unionin alueella.

Lisätietoja: EU-asioiden valtiosihteeri Kare Halonen, p. 0295 160 315, erityisavustaja (EU-asiat) Jari Haapiainen, p. 0295 160 406 ja kansainvälisten asioiden viestintäasiantuntija Maria Nurmi, p. 050 408 4061, valtioneuvoston kanslia

HALLITUKSEN NEUVOTTELU
19.5.2016

Hallitus päätti vuoden 2016 toisesta lisätalousarvioesityksestä

Hallitus neuvotteli torstaina 19. toukokuuta vuoden 2016 toisesta lisätalousarvioesityksestä. Esitys on tarkoitettu eduskunnalle torstaina 26. toukokuuta.

Muuttoliikkeestä aiheutuvat määrärahalisäykset

Hallitus ehdottaa maahanmuutosta aiheutuviin menoihin yhteensä noin 230 miljoonan euron lisäystä. Vastaanottokeskusten määrärahoihin ehdotetaan 130 miljoonan euron lisäystä johtuen viime vuoden lopun suuresta turvapaikanhakijamäärästä, tämän johdosta kohonneista vastaanoton kuluista sekä turvapaikkatutkimuksen ja -puhuttelun käännös- ja tulkkauksenoista.

Oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden kielitesteihin, osamiskartoitukseen ja kotoutuskoulutukseen pääsyn nopeuttamiseen ehdotetaan 10 miljoonan euron lisäystä. Kotouttamisen tehostamista ryhtyy valmistelemaan valtiosihteeri Paula Lehtomäen johtama kansliapäällikköryhmä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan useaan etuuteen, kuten asumistukeen ja työmarkkinatukeen, ehdotetaan lisämäärärahaa oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden määrään pohjautuen.

Muita tarkistuksia määrärahoissa

Ulkoasiainministeriön hallinnonalalle ehdotetaan **kriisinhallinnan menoihin** 7,4 miljoonan euron lisäystä, joka johtuu muun muassa Irakin koulutusoperaation jatkamisesta ja joukon vahvuuden lisäämisestä 3.3.2016 annetun selonteon mukaisesti. Lisäksi on huomioitu Suomen osallistuminen alustarkastusosastolla Välimeren operaatioon lokakuuhun 2016 asti.

Omais- ja perhehoitoa kehitetään hallitusohjelman mukaisesti. Hallitus on antanut lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen omais- ja perhehoitolakien muuttamisesta. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2016. Niiden toimeenpanoon ehdotetaan täydellä valtionrahoituksella 49,3 miljoonan euron lisäystä kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen. Omaishoidon ja perhehoidon lisääntyminen korvaa muuta ympärivuorokautista hoitoa, mikä vähentää kuntien kustannuksia. Säästövaikutuksen julkisen talouden kustannuksiin arvioidaan vuonna 2016 olevan yhteensä 44,7 miljoonaa euroa, josta valtionosuuden vähennys on 11,4 miljoonaa euroa.

Äänekosken biotuotetehtaan **liikenneväylien** rakentamisen nopeuttamiseksi esitetään lisäystä 4,7 miljoonaa euroa. Lisäksi E18 Hamina-Vaaliin rakentamisen aikaistamiseen ehdotetaan käytettäväksi noin 3 miljoonaa euroa. EU on maksanut TEN-tukia eräisiin väylähankkeisiin jälkikäteen vuonna 2015. Vastaavan suuruiset määrärahat ehdotetaan nyt käytettäväksi edellä mainittuihin hankkeisiin. Vt 12 Tampereen rantaväylän valtuutta ehdotetaan nostettavaksi 5 miljoonalla eurolla alueella olevien pilaantuneiden maiden ennakkoitua suurempien puhdistamiskustannusten takia.

Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen **vuokratulojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta**. Tähän tarkoitukseen valtion asuntorahaston varoista ehdotetaan kohdennettavan enintään 80 miljoonaa euroa. Erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi myönnettyä avustusta ehdotetaan pienennettäväksi 10 miljoonalla eurolla ja siirrettäväksi hissien asentamiseen ikääntyvien ihmisten kotona asumisen edistämiseksi. Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevan sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi kohtuuhintaisen vuokra-asuntorakentamisen osalta käynnistysavustuksen valtuutta ehdotetaan nostettavaksi 10 miljoonalla eurolla.

Julkisiin **työvoima- ja yrityspalveluihin** ehdotetaan 3,1 miljoonan euron lisäystä yliopistoalan ja Microsoftin EGR-hankkeisiin, joiden osalta haetaan rahoitusta Euroopan globalisatiorahastosta.

EU:n rakennerahasto-, ulkoraja-yhteistyö- ja muihin koheesiopoliitiikan ohjelmiin ehdotetaan 45,5 miljoonan euron lisäystä myöntämismalluuteen ja 40 miljoonan euron lisäystä määrärahaan aiheutuen Suomen rakennerahasto-ohjelman suoritusvarauksen aikaistetusta käyttöönotosta. Valtuuden lisäyksestä 34 miljoonaa euroa on tarkoitus käyttää pk-yritysaloiteohjelman rahoittamiseen.

Elinkeinoministerin virkamatkan vuoksi Talvivaaran lisärahoitusta käsitellään keskiviikkona 25. toukokuuta talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa.

Hallitus päätti tehdä valtion omistajapolitiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaiset, eräitä yhtiöitä koskevat omistusrajamuu- tokset.

Hallitus päättää syksyn lisätalous- arvioesityksen yhteydessä maatalouden kriisipaketista, kun Euroopan unionin toimet kriisiin helpottamiseksi ja vaikutukset Suomeen tiedetään.

Korkomenoarviota alennetaan 56 miljoonalla eurolla. Alenemaan on vaikuttanut euroalueen korkotasojen lasku.

Tuloarvioissa nousua yhteisöveron takia

Varsinaisten tulojen arviota korotetaan nettomääräisesti 222 miljoonalla eurolla, aiheutuen etenkin yhteisöveroarvion korottamisesta 206 miljoonalla eurolla. Lisäys aiheutuu odotettua suuremmasta verovuoden 2015 ennakkotäydennysmaksujen loppukevällä 2016 toteutuneesta kertymästä. Perintö- ja lahjaveron tuottoarviota alennetaan 50 miljoonalla eurolla kertymätietojen seurauksena. Huoltovarmuusrahastosta tuloutetaan 65 miljoonaa euroa johtuen toteutetuista varmuusvarastojen pienentämisistä.

Valtion lainanottotarve kasvaa hieman

Tulojen 222 miljoonan euron ja määrärahojen 311 miljoonan euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2016 toinen lisätalousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 89 miljoon-

nalla eurolla. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2016 arvioidaan noin 5,5 miljardia euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2016 lopussa arvioidaan olevan 105 miljardia euroa, joka on noin 50 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Lisätietoja: budjettipäällikkö Hannu Mäkinen, p. 0295 530 330, pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja Markus Lahtinen, p. 0295 160 404, valtiovarainministerin erityisavustaja Suvi Aherto, p. 050 349 6121 ja oikeus- ja työministerin erityisavustaja Juha Halttunen, p. 050 574 0236

LUOVUTETUT MIETINNÖT

Valtiovarainministeriö julkisti **19.5.2016 Ennustepoikkeamara- portin**. Raportti selvittää tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet syksyn 2014 kokonaistaloudellisen ennusteen poikkeamaan vuoden 2015 toteutuneesta kehityksestä. Raportti käsittelee myös ennusteiden pidemmän aikavälin osuvuutta, jota vasten syksyn 2014 ennustetta arvioidaan. Tehty tarkastelu kattaa ennusteen keskeisimmät muuttujat, kuten taloudelliseen aktiviteettiin vaikuttavat kysyntäerät, julkisen talouden, työllisyyden, työttömyyden sekä inflaation. Raportti on osoitteessa <http://vm.fi/documents/10623/2717510/EPR+kevat+2016/42c0c748-111c-4c82-a43d-086eb230639b?version=1.0>. Lisätietoja antaa finanssineuvos Mika Kuismänen, p. 0295 530 021, valtiovarainministeriö.

Työ- ja elinkeinoministeriön asettama työryhmä luovutti **13.5.2016 Uusiutuvan energian tukijärjestelmien kehittämistyöryhmän loppuraportin** elinkeinoministeri Olli Rehnille. Työryhmä on arvioinut täyttääkö investointitukeen, tuotantotukeen vai vihreisiin sertifikaatteihin perustuva malli parhaiten uudelle uusiutuvan energian tukijärjestelmälle asetetut

tavoitteet. Lisäksi se arvioi kilpailuttamista osana uutta tukijärjestelmää. Työryhmä selvitti teollisen mittakaavan uusiutuvan sähkön sekä sähkön ja lämmön yhteistuotannon tukijärjestelmiä. Selvityksen lähtökohdista oli myös arvioida, miten voitaisiin parhaiten saavuttaa päästöttömän uusiutuvan energian osuuden ja omavaraisuuden lisäämistä koskevat tavoitteet teknologianeutraalisti ja kustannustehokkaasti, samalla varmistaen edellytykset uusien teknologiaratkaisujen ja uusiutuvan energian hankkeiden pitkäjänteiseen kehittämiseen. Työryhmän mukaan harkinnanvarainen investointituki soveltuu erityisesti kokeiluhankkeille ja uuden energiateknologian kaupallistamiseen sekä rajatusti myös tietyille muille päästökaupan ulkopuolisille hanketyypeille. Raportti on osoitteessa http://www.tem.fi/files/45378/TEMjul_16_2016.pdf. Lisätietoja antavat hallitusneuvos Anja Liukko, p. 0295 062 078, ylitarkastaja Pekka Grönlund, p. 0295 064 815 ja ylitarkastaja Kati Veijonen, p. 0295 047 170, työ- ja elinkeinoministeriö.

Ympäristöministeriö julkisti **13.5.2016 raportin, jossa arvioidaan kehitysvammaisten asumisen ohjelman vuosien 2010–2015 tuloksia**. Ohjelman tavoitteena on lopettaa kehitysvammaisten laitosasuminen vuoteen 2020 mennessä. Arvioinnin mukaan investointiavustuksia tulee jatkossa suunnata ryhmäkotien sijaan hajautettuihin asumisratkaisuihin ja asumiseen tavallisissa asunnoissa. Arvioinnin mukaan valtion ohjaus on tuottanut tulosta ja sitä tulee jatkaa. Ohjelman tavoitteet on hyväksytty laajasti, ja ministeriöt, kunnat, palveluntuottajat ja erityishuoltopiirit ovat sitoutuneet laitosasumisen lopettamiseen. Raportti on osoitteessa http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74911/YMra18_2016.pdf?sequence=1. Lisätietoja antavat asuntoneuvos Raija Hynynen, p. 0295 250 093, ympäristöministeriö ja manager Risto Karinen, p. 050 535 1820, Ramboll Management Consulting.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2016